

KLAGANDE

Procurator AB, 556057-6554

Ombud: Advokat Christoffer Erlandsson och biträdande jurist Anna Ahlsén

MOTPART

Umeå kommun

ÖVERKLAGAT AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten i Umeås dom den 26 september 2024 i mål nr 1082-24, se bilaga A

SAKEN

Offentlig upphandling

KAMMARRÄTTENS AVGÖRANDE

Kammarrätten meddelar prövningstillstånd.

Kammarrätten avslår överklagandet.

YRKANDEN M.M.

Procurator AB (Procurator) yrkar att kammarrätten meddelar prövningstillstånd samt att upphandlingen rättas på så vis att en ny utvärdering genomförs och att Procurator därmed tilldelas ramavtal för ett eller flera av anbudsområdena, eller att en ny kvalificering av inkomna anbud ska göras varvid OneMed Sverige AB:s (OneMed) anbud ska förkastas. Procurator yrkar i andra hand att upphandlingen ska göras om. I tredje hand yrkar Procurator att kammarrätten återförvisar målet till förvaltningsrätten för förnyad prövning.

Procurator anför bl.a. följande. Det har inte funnits skäl för Procurator att påtala bristerna i utvärderingsmodellen under anbudstiden eftersom bolaget haft fog för sin tolkning av upphandlingsdokumenten. Det har inte heller varit möjligt att förutse hur Umeå kommun skulle tolka och tillämpa utvärderingsmodellen. Det var först genom utvärderingsprotokollet, anbudssammansättningen samt bedömningsformulären som kommunens tillämpning av utvärderingsmodellen framgick. Det har därför saknats skäl eller möjlighet för Procurator att uppmärksamma felaktigheten eller bristen före denna tidpunkt.

OneMed:s kvalitetsplan består av fyra A4-sidor, vilket är i strid med det obligatoriska kravet om att denna högst får vara två A4-sidor. Förvaltningsrätten har kommit till slutsatsen att det faktum att både OneMed:s och Procurators kvalitetsplan överstigit två A4-sidor men ändå utvärderats innebär att kommunen inte brutit mot lagen (2016:1145) om offentlig upphandling (LOU) genom att kvalificera OneMed:s anbud. Det går dock inte att utläsa på vilket sätt förvaltningsrätten kommit till denna slutsats. Frågan huruvida Procurator brutit i förhållande till samma eller andra krav ligger utanför prövningsramen. Procurators anbud är kvalificerat och utvärderat i upphandlingen.

SKÄLEN FÖR KAMMARRÄTTENS AVGÖRANDE

Kammarrätten finner skäl att meddela prövningstillstånd och tar upp målet till omedelbart avgörande.

Av upphandlingsdokumenten framgår att det är ett obligatoriskt krav att anbudsgivarna tillsammans med anbudet ska bifoga en kvalitetsplan på maximalt två A4-sidor. OneMed har till sitt anbud bifogat en kvalitetsplan som överskrider det maximala sidantalet. Frågan i den delen är om kvalificeringen av OneMed:s anbud trots att det inte uppfyller ett obligatoriskt krav är en brist i likabehandling. Som utgångspunkt ska ett sådant anbud förkastas (jfr t.ex. rättsfallet HFD 2016 ref. 37).

Kommunen har emellertid invänt att även Procurator, vars anbud också kvalificerats, har bifogat en kvalitetsplan som överskrider det maximala sidantalet. Enligt kammarrättens mening är det nödvändigt att jämföra med hur den upphandlande myndigheten har behandlat andra anbudsgivare vid kvalificeringen av inkomna anbud gällande samma obligatoriska krav vid prövningen av om en brist i likabehandling har förelegat, vilket är vad den nu aktuella invändningen handlar om. Invändningen utgör därmed inte en självständig fråga i förhållande till ansökan om överprövning (jfr rättsfallet HFD 2013 ref. 24). Kammarrätten anser att kommunens invändning kan prövas inom ramen för frågan i målet.

Trots att varken OneMed:s eller Procurators kvalitetsplaner uppfyller kravet, har deras respektive anbud ändå kvalificerats till utvärdering. Kravet har således tillämpats på samma sätt för dessa anbudsgivare och kommunen har därmed, såvitt framkommit, inte brutit i likabehandling vid tillämpningen av kravet. Vad Procurator i övrigt anfört om kravet medför inte heller att kommunen brutit mot någon annan av de grundläggande principerna eller någon annan bestämmelse i LOU vid tillämpningen av kravet.

I övriga delar gör inte kammarrätten någon annan bedömning än förvaltningsrätten. Överklagandet ska därmed avslås.

Beslutet att meddela prövningstillstånd får enligt 33 § tredje stycket förvaltningsprocesslagen (1971:291) inte överklagas.

HUR MAN ÖVERKLAGAR i övrigt, se bilaga B (KR-09).

Anders Odmark
kammarrättsråd
ordförande

Mona Aldestam
kammarrättsråd

Johannes Gäverth
kammarrättsråd
referent

Erik Westerlind
kammarrättsfiskal
föredragande

**FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I UMEÅ**

DOM
2024-09-26
Meddelad i Umeå

Mål nr
1082-24

SÖKANDE

Procurator AB, 556057-6554

Ombud: Advokat Christoffer Erlandsson och bitr. jurist Anna Ahlsén
Advokatfirman Morris AB

MOTPART

Umeå kommun

SAKEN

Överprövning enligt lagen (2016:1145) om offentlig upphandling, LOU

FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten avslår ansökan om överprövning.

BAKGRUND OCH YRKANDEN

Umeå kommun (kommunen) genomför en upphandling av ramavtal för städ- och förbrukningsmaterial (diariernr 24045). Upphandlingen är indelad i fyra delområden.

Av tilldelningsbeslut den 18 juni 2024 framgår att kommunen antagit Procurator AB (Procurator) som leverantör för delområde 1, Kem-tekniska produkter och produkter för personlig hygien, och att OneMed Sverige AB (OneMed) antagits som leverantör för delområdena 2-4, Papper och plastprodukter, Städprodukter och övriga produkter samt Engångsförpackningar måltid och tillhörande produkter.

Procurator ansöker om överprövning av upphandlingen och yrkar i första hand att upphandlingen rättas på så sätt att en ny utvärdering genomförs och Procurator därmed tilldelas ramavtal för ett eller flera av anbudsområdena. Procurator yrkar i andra hand att upphandlingen ska göras om. I tillägg till dessa yrkanden har Procurator begärt att en ny kvalificering av inkomna anbud ska göras, varvid OneMeds anbud ska förkastas. Enligt Procurator har kommunen genomfört utvärderingen i strid med utvärderingsmodellen, utformat utvärderingsmodellen i strid med LOU samt kvalificerat OneMeds anbud trots att anbudet inte uppfyller samtliga obligatoriska krav.

Kommunen anser att ansökan ska avslås och uppger sammanfattningsvis att upphandlingen genomförts i enlighet med de uppgifter som framgår av upphandlingsdokumenten.

SKÄLEN FÖR AVGÖRANDET

Utgångspunkter för prövningen

Enligt 4 kap. 1 § och 19 kap. 1 § LOU ska upphandlande myndigheter behandla leverantörer på ett likvärdigt och icke-diskriminerande sätt samt genomföra upphandlingar på ett öppet sätt. Upphandlingar ska vidare genomföras i enlighet med principerna om ömsesidigt erkännande och proportionalitet.

Vid överprövningar enligt LOU gäller att förvaltningsrätten i princip endast prövar de särskilt angivna frågor som sökanden tar upp. Om den upphandlande myndigheten har brutit mot någon bestämmelse i LOU och detta har medfört att leverantören har lidit eller kan komma att lida skada, ska rätten enligt 20 kap. 6 § LOU besluta att upphandlingen ska göras om eller att den får avslutas först sedan rättelse har gjorts.

Förvaltningsrätten har att pröva om Umeå kommun –på grundval av vad Procurator har anfört – har brutit mot någon bestämmelse i LOU och om detta har medfört att Procurator lidit eller kan komma att lida skada. Det åligger den part som gör gällande att en upphandlande myndighet brutit mot någon av bestämmelserna i LOU att visa vilka omständigheter som ligger till grund för talan samt att skäl för ingripande enligt 20 kap. 6 § LOU föreligger.

Tillämpning och utformning av utvärderingsmodellen

Procurators inställning

Procurator har sammanfattningsvis anfört bl.a. följande. Genomgående i bedömningsformulären är att det finns ett stort antal bedömningar som inte är direkt kopplade till utvärderingskriterierna i upphandlingsdokumenten. Som exempel kan nämnas bedömningen av Procurators anbud för anbudsområde 2, ”Position 9. Handske”, där Kommunen har gjort bedömningen ”Bra handske,

håller vid användning". Denna bedömning förefaller högst godtycklig och det framgår varken hur kvaliteten eller designen bedömts. Liknande knapphändiga beskrivningar har varit genomgående för i princip samtliga utvärderingsprodukter.

Det kan konstateras att det varken av Upphandlingsföreskrifterna eller utvärderingsmodellen har tydligt framkommit vad Kommunen kommer att fästa vikt vid poängsättningen av produktbedömningarna för anbudsområdena 2-4.

Kriterierna som framgår av Upphandlingsföreskrifterna är allmänt hållna och är inte närmare preciserade. Vidare framgår det endast att utvärderingsprodukterna kan erhålla som högst tre poäng. Däremot framgår det inte vad som krävs för att produkten ska erhålla full poäng. Särskilt mot bakgrund av hur Kommunen genomfört utvärderingen har det därför i Upphandlingsföreskrifterna saknats tydlig ledning för vilka utvärderingsprodukter leverantören ska presentera. På så sätt har utvärderingsmodellen inte varit transparent för leverantören, och utvärderingen synes inte heller ha genomförts på det sätt som är angivet i upphandlingsdokumenten, vilket är i strid med de grundläggande principerna i LOU.

Bristerna har lett till att tillämpningen av utvärderingsmodellen blivit oförutsebar och inte tillräckligt transparent samt gett så stort utrymme för en godtycklig bedömning att Kommunen i praktiken givits en fri prövningsrätt. Detta har också försvårat för leverantörerna att ge ett konkurrensdugligt anbud. Kommunen har alltså inte gett tillräckliga instruktioner för att en rimligt informerad och normalt omsorgsfull anbudsgivare ska kunna utläsa hur de ska utforma sina anbud. Det står även klart att Kommunen tydligt gått utanför vad som får anses vara acceptabelt utrymme för såväl bristande tydlighet som subjektiva bedömningar i en utvärderingsmodell. Således är inte

utvärderingsmodellen utformad i enlighet med de grundläggande principerna i LOU eller enligt praxis.

I första hand har Procurator lidit skada till följd av att Procurators anbud inte utvärderats i enlighet med den utvärderingsmodell som följer av upphandlingsdokumenten. Om anbudet hade utvärderats i enlighet med upphandlingsdokumenten och den utvärderingsmodell som finns angiven hade det kunnat erhålla högre poäng i utvärderingen och Procurator hade därmed kunnat tilldelas ramavtal för ett eller flera av anbudsområdena 2-4. I vart fall hade Procurator kunnat erhålla stort mervärde för anbudsområde 4, vilket hade generat ett avdrag om 200 000 kr och ett jämförelsetal om 8 083 110 kronor. Detta hade lett till att Procurator hade varit vinnande leverantör för anbudsområde 4. Jämför i detta hänseende OneMeds jämförelsetal om 8 141 090 kronor. Vidare är det fråga om ett fel som har uppkommit vid genomförandet av utvärderingen, dvs. efter anbudstiden. Procurator har därför lidit skada eller kan komma att lida skada i den mening som avses i 20 kap. 6 § LOU.

I andra hand har Procurator lidit skada till följd av att utvärderingsmodellen varit utformad i strid med LOU. Om det inte vore för den aktuella bristen hade anbudet kunnat utformas på ett annat sätt och därvid erhållit ett lägre jämförelsetal. Till exempel hade Procurator kunnat offerera ett annat produktsortiment, vilket både hade medfört ett lägre anbudspris och högre utvärderingspoäng.

Det har inte funnits skäl för Procurator att påtala bristerna under anbudstiden, då Procurator har haft fog för sin tolkning av upphandlingsdokumenten. Det har heller inte varit möjligt att förutse hur Kommunen själva har tolkat utvärderingsmodellen och hur Kommunen valt att tillämpa denna. Det var först genom utvärderingsprotokollet, anbudssammanställningen samt bedömningsformulären som Kommunens tillämpning av utvärderingsmodellen

har framgått. Det har därför saknats skäl eller möjlighet för Procurator att uppmärksamma felaktigheten eller bristen före denna tidpunkt. Mot denna bakgrund har Procurator lidit skada eller riskerat att lida skada i den mening som avses i 20 kap. 6 § LOU.

Kommunens inställning

Kommunen uppger sammanfattningsvis bl.a. följande. Upphandlingen har genomförts och utvärderats enligt de uppgifter som framgår av upphandlingsdokumenten och kommunen har inte brutit mot någon av upphandlingsprinciperna. Kommunen har med koppling till punkt 5.3 utvärderat samtliga utvärderingsprodukter utifrån poängskalan 0-3 poäng enligt upphandlingsföreskrifternas punkt 6.0.

Vidare har totala utvärderingspoäng sammanställts enligt utvärderingsmodellens punkter 2.1.2, 3.1.2 och 4.1.2 med tillhörande text ”Den totala utvärderingspoängen inom detta delområde räknas ihop och omräknas enligt följande modell”. Utvärdering av inkomna anbud och utvärderingsprodukter har genomförts enligt de grunder som framgår i upphandlingsdokumenten efter en sammantagen objektiv bedömning av en kompetent referensgrupp med god förståelse av de produkter och produktgrupper som utvärderats.

Vidare har en rimligt informerad och omsorgsfull leverantör på sitt ansvar att i vid oklarheter i upphandlingsunderlaget under upphandlingstiden själv vara aktiv via frågor för att klargöra eventuella oklarheter. Något som anbudsgivare bekräftar att de uppfattat via skakrav 1.5.

Samtliga bedömningar har genomförts av referensgrupp bestående av fyra representanter från Kommunens verksamheter där kännedom och kunskap om produktområdena samt vardagligt användande av aktuella produkter var som högst för ett så objektivt utvärderingsarbete som möjligt.

Utvärderingsmodellen är likabehandlande och transparent utformad. Kommunen har utvärderat i enlighet med utvärderingsmodellen och följt gällande lagstiftning. Om Procurator ansåg att utvärderingsmodellen inte var likabehandlande och inte var transparent så skulle de påtalat detta under anbudstiden. Detta har Procurator inte gjort, under upphandlingen har bolaget inte ställt frågor, begärt förtydliganden eller kompletteringar för att undvika att oklarheter finns eller att missförstånd sker.

Utdrag ur upphandlingsdokumenten

I *Upphandlingsföreskrifterna* anges bl.a. följande.

6.0 BEDÖMNING AV INKOMNA ANBUD

6.1 UTVÄRDERING AV INKOMNA ANBUD

In för utvärderingsfasen kommer köparen begära in utvärderingsprover från samtliga kvalificerade anbudsgivare.

De positioner som utvalts till utvärderingspositioner framgår i uppdaterad bilaga som biläggs anmodan om inkommande av utvärderingsprover.

Om referensprodukt offererats på någon av positioner som i kolumn C markerats som utvärderingsprov behöver inte utvärderingsprov på aktuell position lämnas till köparen.

Inkomna anbud kommer att utvärderas utifrån följande kriterier:

1 Pris (samtliga delområden)

Anbudsgivaren ska prissätta de produkter som är angivna i prisbilagan. **Kravet är att säljaren ska lämna pris på minst 90% av produkterna i respektive produktflik.**

2 Leveranstid (samtliga delområden)

LEVERANSTID verksamhetskritiska produkter:

(Maximalt avdrag på jämförelsetalet för denna position är 200 000 SEK)

De produkter som omfattas av denna upphandling är många gånger en förutsättning för att köparens personal ska kunna utföra sina arbetsuppgifter utifrån de regler som gäller enligt lag. Kommunen har inget eget lager för den aktuella produktgruppen.

Anbudsgivaren här en möjlighet att, utan extra kostnad för köparen, erbjuda kortare leveranstid än de 3 arbetsdagar som följer enligt avtal på beställningar av verksamhetskritiska produkter.

0 poäng= Anbudsgivaren erbjuder 3 arbetsdagens leverans till beställarens leveransadress eller hämtning av produkterna på ett utlämningsställe i Umeå kommun - 0 SEK

1 poäng= Anbudsgivaren erbjuder 2 arbetsdagens leverans till beställarens leveransadress eller hämtning av produkterna på ett utlämningsställe i Umeå kommun - 100 000 SEK

2 poäng= Anbudsgivaren erbjuder 1 arbetsdagens leverans till beställarens leveransadress eller hämtning av produkterna på ett utlämningsställe i Umeå kommun - 200 000 SEK

3 Produktbedömning

Produkter som ska utvärderas är angivna med rött "X" i bilaga "Produktlista 24045", kolumn C för varje produktområde och ett meddelande kommer att skickas ut till de anbudsgivare som uppfyller 90% av sitt inlämnade produktsortiment efter bedömningen av likvärdiga produkter. Om referensprodukt offereras på någon av positioner i kolumn C markerats som utvärderingsprov behöver inte utvärderingsprov på aktuell position lämnas till UM.

De anbudsgivare som inte uppfyller 90% av godkända produkter kommer att diskvalificeras.

Utvärderingsprodukterna ska vara Upphandlingsbyrån, Umeå kommun tillhanda senast fem (5) arbetsdagar från det datum när meddelandet har mejlats ut till anbudsgivarna. Leveransadress kommer att finnas i meddelande.

Utvärderingsprodukterna och eventuella dokument ska kostnadsfritt lämnas till Upphandlingsbyrån. Produkterna kommer inte att skickas tillbaka.

Utvärderingsgruppen består av 2-4 representanter från Umeå kommuns referensgrupp per respektive områdesflik.

[...]

Delområde 2:

Antal utvärderingspositioner/produkter i denna grupp är 10 st.
Maximalt avdrag på jämförelsetalet för denna position är 500 000 SEK

Umeå kommun är mån om att samtliga produkter som offereras håller en så hög kvalitet som möjligt avseende såväl kvalitet, design och funktion.

Bedömningen av utvärderingsprodukterna kommer därför att grunda sig på:

- Materialets/produktens kvalitet
- Design
- Funktion både vid kort och långvarig användning

Den totala utvärderingspoängen inom detta delområde räknas ihop och omräknas enligt följande modell:

0-15 poäng = Inget mervärde
16-30 poäng = Visst mervärde
31-44 poäng = Stort mervärde
45-60 poäng = Mycket stort mervärde

Delområde 3:

Antal utvärderingspositioner/produkter i denna grupp är 13 st.
(Maximalt avdrag på jämförelsetalet för denna position är 500 000 SEK)

Umeå kommun är mån om att samtliga produkter som offereras håller en så hög kvalitet som möjligt avseende såväl kvalitet och komfort som design och funktion.

Bedömningen av utvärderingsprodukterna kommer därför att grunda sig på:

- Materialets/produktens kvalitet
- Komfort vid användning
- Design och funktion

Den totala utvärderingspoängen inom detta delområde räknas ihop och omräknas enligt följande modell:

0-15 poäng = Inget mervärde
16-30 poäng = Visst mervärde
31-44 poäng = Stort mervärde
45-60 poäng = Mycket stort mervärde

Delområde 4:

Antal utvärderingspositioner/produkter i denna grupp är 4 st.
Maximalt avdrag på jämförelsetalet för denna position är 500 000 SEK

Umeå kommun är mån om att samtliga produkter som offereras håller en så hög kvalitet som möjligt avseende såväl kvalitet, design och funktion.

Bedömningen av utvärderingsprodukterna kommer därför att grunda sig på:

- Materialets/produktens kvalitet
- Design
- Funktion både vid kort och långvarig användning

Den totala utvärderingspoängen inom detta delområde räknas ihop och omräknas enligt följande modell:

0-15 poäng = Inget mervärde
16-30 poäng = Visst mervärde
31-44 poäng = Stort mervärde
45-60 poäng = Mycket stort mervärde

[...]

Exempel på poängfördelning:

Poängfördelning (10 produkter) och 2 utvärderings representanter
En produktposition kan som högst få 3 poäng vilket innebär att den totala poängen för de 10 utvärderingspositioner/produkter är 30 per representant. 2 representanter = 60 poäng (30*2).
Den totala utvärderingspoängen räknas ihop och omräknas enligt följande bedömningssteg:

0-15 poäng = Inget mervärde
16-30 poäng = Visst mervärde
31-44 poäng = Stort mervärde
45-60 poäng = Mycket stort mervärde

I upphandlingsdokumenten ingår ett *Bedömningsformulär* för vart och ett av upphandlingsområdena. Av formulären framgår bl.a. de specifika bedömningsgrunderna för varje upphandlingsområde samt bedömningsstegen för poängtilldelning i enlighet med utvärderingsmodellen. Vidare finns tabeller för poängsättning av de olika referensprodukterna samt utrymme för kommentarer.

Förvaltningsrättens bedömning

En upphandlande myndighet har en långtgående frihet att utforma upphandlingsdokumenten och ställa de krav som den anser behövs för att säkerställa syftet med upphandlingen, förutsatt att kraven och kriterierna för tilldelning av kontrakt inte strider mot LOU och de däri angivna grundläggande principerna.

Av detta följer att en upphandlande myndighet har möjlighet att relativt fritt bestämma vilken utvärderingsmodell som ska användas vid upphandlingen. Det innebär emellertid också att utvärderingsmodellen och dess kriterier ska vara så klart och tydligt utformade de säkerställer en effektiv konkurrens och att leverantörerna således kan avgöra vad myndigheten avser att tillmäta betydelse vid utvärderingen samt att myndigheten också tillämpar de uppställda tilldelningskriterierna vid sin utvärdering.

Förvaltningsrätten vill framhålla att det ankommit på bolaget att redan under anbudstiden påpeka eventuella otydligheter i utvärderingsmodellen. Ett eventuellt upphandlingsfel som hänför sig till att utvärderingsmodellen är otydlig och som inte påpekats av leverantören innan tilldelningsbeslut meddelas innebär normalt sett inte att leverantören lidit eller riskerar att lida skada (jfr Högsta förvaltningsdomstolens avgörande HFD 2022 ref. 4). Procurator har ostridigt inte påpekat några brister i den här delen under anbudstiden.

Oavsett Procurators agerande under anbudstiden så framgår kommunens värderingsgrunder av punkterna 3.6 och 6.1 i upphandlingsföreskrifterna. Där anges att grunden för tilldelning av kontraktet är bästa förhållandet mellan pris och kvalitet. Vidare beskrivs grunderna för bedömning och poängsättningen av utvärderingsprodukterna för de olika delområdena i upphandlingen. Det finns även ett räkneexempel som visar hur anbudspoängen beräknas.

Även om utvärderingsmodellen ger ett visst utrymme för subjektiva bedömningar hos den upphandlande myndigheten bedömer Förvaltningsrätten att den, mot bakgrund av föremålen för upphandlingen, framstår som tillräckligt tydlig för att en normalt informerad och omsorgsfull anbudsgivare kan förstå vad det är som efterfrågas och vad som kommer att ligga till grund för poängtilldelning och jämförelsetal. Det har enligt förvaltningsrätten därmed inte framkommit att utvärderingsmodellens utformning strider mot principen om transparens eller någon annan bestämmelse i LOU.

Enligt förvaltningsrätten visar vad som anförts av Procurator inte att kommunen har frångått kraven och utvärderingsmodellen vid utvärderingen av anbuden. Det har inte heller framkommit annat än att kommunen har tillämpat utvärderingsmodellen på samma sätt för samtliga anbudsgivare. Procurator har således inte förmått att visa att utvärderingen är felaktig eller att den har gjorts

på annat än sakliga grunder. Det finns således inte skäl för ingripande i upphandlingen på denna grund.

Uppfyllande av obligatoriska krav

Procurators inställning

Procurator har i denna del sammanfattningsvis anfört bl.a. följande. Upphandlingen har genomförts i strid med LOU då kommunen kvalificerat OneMeds anbud trots att anbudet inte uppfyller samtliga obligatoriska krav i upphandlingen. OneMeds bilaga ”Kvalitetsplan” består av fyra (4) A4-sidor, vilket är i strid med det obligatoriska kravet i 8.0 om att bilagan högst får vara två (2) A4-sidor lång. Om det inte vore för detta upphandlingsfel skulle Procurators anbud haft lägst jämförelsetal/utvärderingspris för samtliga anbudsområden och därmed tilldelats ramavtalen.

OneMed har till sitt anbud bifogat anbudsdocumentet ”7.3 Teknisk och yrkesmässig kapacitet – Annat företags kapacitet_OneMed”, av vilket det framgår att OneMed åberopat kapaciteten hos Postnord Sverige AB. Förvisso görs det i dokumentet gällande att det är ett ”åtagande” från Postnord Sverige. Det är dock inte undertecknat och det framgår inte heller vem som har skrivit åtagandet, eller om det alls är Postnord Sverige som lämnat detta. Vidare synes ”åtagandet” vara utformat utifrån och på premissen att Postnord Sverige AB är underleverantör och inte som ett åtagande från ett företag som ställer sin kapacitet till förfogande för uppfyllande av krav på anbudsgivarens ekonomiska ställning eller teknisk och yrkesmässig kapacitet. Det aktuella dokumentet kan mot denna bakgrund inte anses uppfylla de obligatoriska krav som ställts på åberopande av annans kapacitet i upphandlingen.

Kommunens inställning

Kommunen uppger bl.a. följande. OneMeds anbud innehåller mycket riktigt en kvalitetsplan på fyra (4) sidor, viket enligt kravet är ett för stort antal sidor. Även inlämnad kvalitetsplan från Procurator överskrider antal kravställda sidor, i detta fall är antalet sidor i bilagan fem (5). Varken OneMed eller Procurator har erhållit någon fördel, varför bedömningen gjorts att båda anbuden är kvalificerade.

Kommunens bedömning i samband med kvalificering av OneMeds anbud var att inlämnat åtagande från Postnord Sverige AB inte är åberopande av annat företags kapacitet, utan åberopande och deklaration att OneMed ämnar använda Postnord som underleverantör för att genomföra uppdraget kopplat till upphandlingen. Detta bedömdes bero på en missuppfattning från OneMeds sida där inlämnat åtagande ska kopplas till skakrav 7.4 Teknisk och Yrkesmässig kapacitet – Underleverantör och inte till skakrav 7.3 Teknisk och Yrkesmässig kapacitet – Annat företags kapacitet, något som Procurator själva uppger i ansökan.

Utdrag ur upphandlingsdokumenten

Av bilagan *Skakrav OneMed Sverige AB* framgår bl.a. följande.

Krav 7.3**TEKNISK OCH YRKESMÄSSIG KAPACITET - ANNAT FÖRETAGS KAPACITET**

Leverantör ska ha organisation, förmåga och resurser för att genomföra uppdraget.

Leverantör ska redovisa i text vilken omfattning annat företags kapacitet åberopas för att varaktigt klara att uppfylla kraven på ekonomisk ställning samt teknisk och yrkesmässig kapacitet.

Leverantör ska på begäran (inom tre arbetsdagar efter anmodan) visa att denne förfogar över åberopad kapacitet genom att uppvisa kopia av skriftligt dokumenterat åtagande med det företag vars kapacitet åberopas samt att det åberopade företaget uppfyller ställda krav.

Om annat företags kapacitet ej avses användas noteras även detta i textfältet.

Leverantörens svar

Kravet uppfylls

Vänligen se bifogat dokument: 7.3 Teknisk och yrkesmässiga kapacitet- Annat företags kapacitet_OneMed

Krav 7.4**TEKNISK OCH YRKESMÄSSIG KAPACITET - UNDERLEVERANTÖR**

Leverantör ska minst redovisa i text de underleverantörer som leverantör varaktigt behöver nyttja för att klara att genomföra sitt åtagande vid kontraktets fullgörande. Med underleverantör avses företag, (inkl. koncernbolag) och organisationer.

Leverantör ska på begäran (inom tre arbetsdagar efter anmodan) visa att denne förfogar över nödvändiga resurser genom att uppvisa kopia på samarbetsavtal eller motsvarande skriftliga dokumenterade uppgörelse med underleverantör.

Om underleverantör ej avses användas noteras även detta i textfältet.

Leverantörens svar

Kravet uppfylls

Underleverantör avses ej

8.0 Förmåga och kapacitet

Anbudsgivaren ska förfoga över nödvändiga personal- och tekniska resurser samt ha god kännedom om de lagar, författningar, tillämpningsföreskrifter och övriga anvisningar som är tillämpliga för genomförandet av uppdraget och dess leverans.

En kort företagsbeskrivning enligt mallen i förfrågningsunderlaget och en kvalitetsplan på max 2 A4 för uppdraget ska bifogas med anbudet

Av en skrivelse från Postnord, som såvitt framkommit bifogats OneMeds anbud, framgår i huvudsak följande.

Bakgrund

Postnord Sverige AB, org. nr 556711-5695, 105 00 Stockholm bedriver distributionsverksamhet. Postnord Sverige distribuerar bland annat städ och engångsprodukter till offentliga sektorn, läkemedel till öppenvårdsapotek, sjukhus/sjukhusapotek och andra vårdinrättningar i Sverige.

OneMed Sverige AB som deltar i rubricerad upphandling önskar använda Postnord som underleverantör

I anledning av ovanstående gör nu Postnord Sverige följande åtagande.

Åtagande

Postnord Sverige åtar sig att, om OneMed Sverige AB vinner rubricerad upphandling leverera transport- och sorterings tjänster enligt framtida avtal mellan Postnord Sverige AB och OneMed Sverige AB. Postnord Sverige AB kommer i enlighet med avtalet att ställa nödvändiga resurser till förfogande under hela avtalstiden. Postnord uppfyller de i upphandlingen ställda kraven och kommer att utföra transporttjänsterna i enlighet med de krav som uppställts i upphandlingen.

Huvudkontaktperson för avtalsrelation: Ann-Kristin Prim, Key Account Manager
Kontaktuppgifter: Tfn: +46 768 15 04 58
e-post: ann-kristin.prim@postnord.com
www.postnordlogistics.se

Förvaltningsrättens bedömning

En av huvudprinciperna inom offentlig upphandling är att anbud som inte uppfyller upphandlingsdokumentets obligatoriska krav, s.k. ska-krav, inte ska beaktas vid utvärderingen. Krav som anges i upphandlingsdokumentet måste således vara uppfyllda för att den upphandlande myndigheten ska kunna pröva anbudet. En upphandlande myndighet har en långtgående frihet att utforma upphandlingsdokumentet och ställa de krav som den anser behövs för att

säkerställa syftet med upphandlingen, förutsatt att kraven inte strider mot LOU och däri angivna principer.

I den mån den upphandlande myndigheten i upphandlingsdokumentet anger skakrav är utgångspunkten att anbudsgivarna, för att de ska tillåtas tilldelas kontraktet i upphandlingen, genom sina anbud måste visa att de fullt ut uppfyller kravet. Det är anbudsgivarens ansvar att se till att det inlämnade anbudet är komplett då den upphandlande myndigheten inte kan tolka in eller förutsätta att leverantören uppfyller villkor som inte kan utläsas av de handlingar som anbudsgivaren lämnat.

Förvaltningsrätten konstaterar inledningsvis att såväl OneMeds som Procurators kvalitetsplaner överstigit två A4-sidor och att båda anbudena ändå har utvärderats. Mot denna bakgrund anser förvaltningsrätten att vad som anförts av Procurator i denna del inte ger stöd för att kommunen brutit mot LOU genom att kvalificera OneMeds anbud till utvärdering.

Vad gäller skakravet *7.3 Teknisk och yrkesmässig kapacitet – Annat företags kapacitet* framgår att leverantören ska ha organisation, förmåga och resurser för att genomföra uppdraget och att detta ska redovisas i text i vilken omfattning annat företags kapacitet åberopas för att varaktigt klara att uppfylla kraven på ekonomisk ställning samt teknisk och yrkesmässig kapacitet. Bevisning för kravuppfyllelsen uppvisas på begäran, inom tre arbetsdagar efter anmodan, genom uppvisande av skriftligt dokumenterat åtagande.

OneMed har till styrkande av uppfyllelsen av kravet i 7.3 bifogat ett skriftligt åtagande från Postnord. Under rubriken *Åtagande* framgår i huvudsak att Postnords åtagande utgörs av transport- och sorteringstjänster, att nödvändiga resurser ställs till förfogande under hela avtalstiden samt att Postnord uppfyller de i upphandlingen ställda kraven.

Postnord har visserligen under rubriken *Bakgrund* uppgett att OneMed Sverige AB önskar använda Postnord som underleverantör. Med hänsyn till ordalydelsen i åtagandet, och även med avseende på föremålen för upphandlingen, motsäger detta dock inte att åtagandet avser nyttjande av Postnords kapacitet och resurser för att genomföra uppdraget i den mening som avses i skakrav 7.3. Något som talar för denna bedömning är att också att OneMed under skakrav 7.4 har uppgett att man inte avser att anlita underleverantör.

Mot denna bakgrund, och med hänsyn till förvaltningsrättens bedömning ovan gällande innebörden av Postnords åtagande, finner förvaltningsrätten att vad som anförts av Procurator inte visar att OneMed brister i uppfyllelsen av kravet 7.3. Vad som anförts av kommunen beträffande bedömningen att det rört sig om en missuppfattning från OneMeds sida förändrar inte denna bedömning.

Sammanfattning

Förvaltningsrätten finner sammanfattningsvis att det utifrån vad som anförts av Procurator inte har framkommit skäl för ingripande enligt LOU. Ansökan om överprövning ska därför avslås.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga 1 (FR-05)

Patrik Södergren

Rådman

Målet har föredragits av föredragande juristen Kristin Persson.

Hur man överklagar

FR-05

Den som inte är nöjd med förvaltningsrättens beslut kan överklaga. Här framgår hur det går till.

Närmare regler finns i den lag som gäller för målet, se rutan längst ner på nästa sida för hänvisningar.

Överklaga skriftligt inom 3 veckor

Tiden räknas oftast från den dag som ni fick del av beslutet. I vissa fall räknas tiden i stället från beslutets datum. Det gäller om beslutet avkunnades vid en muntlig förhandling, eller om rätten vid förhandlingen gav besked om datum för beslutet.

För myndigheten räknas tiden alltid från den dag domstolen meddelade beslutet.

Observera att överklagandet måste ha kommit in till domstolen när tiden går ut.

Vilken dag går tiden ut?

Sista dagen för överklagande är samma veckodag som tiden börjar räknas. Om ni exempelvis fick del av beslutet måndagen den 2 mars går tiden ut måndagen den 23 mars.

Om sista dagen infaller på en lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårs-afton, räcker det att överklagandet kommer in nästa vardag.

Tänk på detta i mål om överprövning av upphandling

I vissa fall kan myndigheten ingå avtal efter 10 dagar från det att domstolen avgjort målet eller upphävt ett interimistiskt beslut, och i vissa fall får myndigheten ingå avtal omedelbart. Efter att avtal har slutits får kammarrätten inte överpröva upphandlingen. Detta gäller alltså även om tiden för överklagande fortfarande gäller.

Gör så här

1. Skriv förvaltningsrättens namn och målnummer.
2. Förklara varför ni tycker att beslutet ska ändras. Tala om vilken ändring ni vill ha och varför ni tycker att kammarrätten ska ta upp ert överklagande (läs mer om prövningstillstånd längre ner).
3. Tala om vilka bevis ni vill hänvisa till. Förklara vad ni vill visa med varje bevis. Skicka med skriftliga bevis som inte redan finns i målet.
4. Lämna namn och personnummer eller organisationsnummer.

Lämna aktuella och fullständiga uppgifter om var domstolen kan nå er: postadresser, e-postadresser och telefonnummer.

Om ni har ett ombud, lämna också ombudets kontaktuppgifter.
5. Skicka eller lämna in överklagandet till förvaltningsrätten – adressen finns i beslutet.

Vad händer sedan?

Förvaltningsrätten kontrollerar att överklagandet kommit in i rätt tid. Har det kommit in för sent avvisar domstolen överklagandet. Det innebär att beslutet gäller.

Om överklagandet kommit in i tid, skickar förvaltningsrätten överklagandet och alla handlingar i målet vidare till kammarrätten.

Har ni tidigare fått brev genom förenklad delgivning kan även kammarrätten skicka brev på detta sätt.

Prövningstillstånd i kammarrätten

När överklagandet kommer in till kammarrätten tar domstolen först ställning till om målet ska tas upp till prövning.

Kammarrätten ger prövningstillstånd i fyra olika fall.

- Domstolen bedömer att det finns anledning att tvivla på att förvaltningsrätten dömt rätt.
- Domstolen anser att det inte går att bedöma om förvaltningsrätten dömt rätt utan att ta upp målet.
- Domstolen behöver ta upp målet för att ge andra domstolar vägledning i rättstillämpningen.
- Domstolen bedömer att det finns synnerliga skäl att ta upp målet av någon annan anledning.

Om ni *inte* får prövningstillstånd gäller det överklagade beslutet. Därför är det viktigt att i överklagandet ta med allt ni vill föra fram.

Vill ni veta mer?

Ta kontakt med förvaltningsrätten om ni har frågor. Adress och telefonnummer finns på första sidan i beslutet.

Mer information finns på www.domstol.se.

För fullständig information, se:

- lag (2016:1145) om offentlig upphandling, 20 kap.
- lag (2016:1146) om upphandling inom försörjningssektorerna, 20 kap.
- lag (2011:1029) om upphandling på försvars- och säkerhetsområdet, 16 kap.
- lag (2016:1147) om upphandling av koncessioner, 16 kap.
- lag (2016:1145) om offentlig upphandling, 20 kap.
- lag (2016:1146) om upphandling inom försörjningssektorn, 20 kap.

Hur man överklagar

KR-09

Vill du att beslutet ska ändras i någon del kan du överklaga det till Högsta förvaltningsdomstolen. Överklagandet ska skickas till kammarrätten. Här får du veta hur det går till.

Överklaga skriftligt inom 3 veckor

Tiden räknas oftast från den dag som du fick del av det skriftliga beslutet.

I vissa fall räknas tiden i stället från beslutets datum. Det gäller om beslutet avkunnades vid en muntlig förhandling, eller om rätten vid förhandlingen gav besked om datum för beslutet.

För en part som företräder det allmänna (till exempel myndigheter) räknas tiden alltid från den dag domstolen meddelade beslutet.

Observera att överklagandet måste ha kommit in till domstolen senast den dag tiden går ut.

Vilken dag går tiden ut?

Sista dagen för överklagande är samma veckodag som tiden börjar räknas. Om du exempelvis fick del av beslutet måndagen den 2 mars går tiden ut måndagen den 23 mars.

Om sista dagen är en lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårsafton, räcker det att överklagandet kommer in nästa vardag.

Tänk på detta i mål om överprövning av upphandling

I vissa fall kan myndigheten ingå avtal efter 10 dagar från det att domstolen avgjort målet eller upphävt ett interimistiskt beslut, och i vissa fall får myndigheten ingå avtal omedelbart. Efter att avtal har slutits får Högsta förvaltningsdomstolen inte överpröva upphandlingen. Detta gäller alltså även om tiden för överklagande fortfarande gäller.

Närmare regler finns i den lag som gäller för målet, se rutan längst ner på nästa sida för hänvisningar.

Prövningstillstånd i Högsta förvaltningsdomstolen

Det krävs prövningstillstånd för att Högsta förvaltningsdomstolen ska pröva ett överklagande. Högsta förvaltningsdomstolen får meddela prövningstillstånd endast om

1. det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas, eller
2. det finns synnerliga skäl till sådan prövning, så som att det finns grund för resning eller att målets utgång i kammarrätten uppenbarligen beror på grovt förbiseende eller grovt misstag.

Om du *inte* får prövningstillstånd gäller kammarrättens beslut. Det är därför viktigt att du i överklagandet tar med allt som du vill föra fram.

Så här gör du

1. Skriv kammarrättens namn, målnummer och beslutsdatum.
2. Förklara vilken ändring du vill ha och varför du tycker att beslutet ska ändras.
3. Förklara varför du anser att Högsta förvaltningsdomstolen ska ta upp ditt överklagande (läs mer om prövningstillstånd ovan).
4. Tala om vilka bevis du vill hänvisa till. Förklara vad du vill visa med varje bevis. Bifoga de skriftliga bevis du hänvisar till om de inte redan finns i målet.
5. Lämna namn och personnummer eller organisationsnummer. Lämna aktuella och fullständiga uppgifter om hur domstolen kan nå dig: e-postadresser, postadresser,

och telefonnummer. Om du har ett ombud, lämna också ombudets kontaktuppgifter.

6. Skicka eller lämna in överklagandet till kammarrätten. Du hittar adressen i beslutet.

Vad händer sedan?

Kammarrätten kontrollerar att överklagandet har kommit in i rätt tid. Har det kommit in för sent avvisar domstolen överklagandet, och då står kammarrättens beslut fast.

Om överklagandet har kommit in i rätt tid, skickar kammarrätten överklagandet och alla handlingar i målet vidare till Högsta förvaltningsdomstolen.

Har du tidigare fått handlingar med förenklad delgivning kan även Högsta förvaltningsdomstolen skicka handlingar på detta sätt.

Vill du veta mer?

Ta kontakt med kammarrätten om du har frågor. Adress och telefonnummer hittar du på första sidan i beslutet.

Mer information finns på www.domstol.se.

För fullständig information, se:

- lagen (2016:1145) om offentlig upphandling, 20 kap.
- lagen (2016:1146) om upphandling inom försörjningssektorerna, 20 kap.
- lagen (2011:1029) om upphandling på försvars- och säkerhetsområdet, 16 kap.
- lagen (2016:1147) om upphandling av koncessioner, 16 kap.